

L-2 నేనెరిగిన బూర్గుల

I. క్రింది జాతీయాలను ఉపయోగించి మీ సొంత వాక్యాల్లో ప్రయోగించండి.

1. శ్రీరామరక్ష=అన్నింటి నుంచి రక్షించేది.

వాక్యం: మోడీ ప్రధాని కావడం దేశానికి శ్రీరామరక్ష అయింది.

2. గీటురాయి=సమర్థతకు చిహ్నం, నిదర్శనం

వాక్యం: జాతీయ క్రీడ లో పాల్గొనే అవకాశం రావడం నా మిత్రుని ప్రతిభకు గీటురాయి గా నిలిచింది.

3. రూపుమాపడం=నశింప చేయడం

వాక్యం: సంఘంలోని దురాచారాలను రూపుమాపడానికి ఎందరో మహాత్ములు విపరీతమైన కృషి చేశారు.

4. కారాలు మిరియాలు నూరడం=ఎక్కువగా కోపగించుకోవడం

వాక్యం: క్రింది వారు తప్పు చేస్తే యజమానులు కారాలు మిరియాలు నూరుతారు.

5. స్వస్తి వాచకం=వదిలివేయడం, ముగింపు మాటలు

వాక్యం: మనలోని బద్ధకం, అసూయ మొదలైన చెడు లక్షణాలకు స్వస్తివాచకం పలకాలి.

II. క్రింది జాతీయాలకు సమీప అర్థాలు వ్రాయండి

1. శ్రీరామరక్ష=అన్నింటి నుంచి రక్షించేది

2. గీటురాయి=ప్రమాణం, సమర్థతకు చిహ్నం, నిదర్శనం

3. స్వస్తివాచకం= ముగింపు మాటలు

4. కారాలు మిరియాలు నూరడం=మండిపడడం, మిక్కిలి కోపగించడం

5. రూపుమాపడం=నశింప చేయడం, శాశ్వతంగా తొలగించడం

6. ముప్పిరిగొను=చుట్టుముట్టు

7. ఉక్కిరిబిక్కిరైపోవు=విశ్రాంతి లేకపోవు

8. వీసం ఎత్తు=(రూపాయిలో 16వ వంతు బరువు)

9. ఒడ్డు పొడుగు=వెడల్పు, పొడుగు

10. నిత్య నైమిత్తికం =వాడుక

11. కొరుకుడుపడని=అర్థంకాని, కష్టమైన

12. జోహారుల్పించు= నమస్కరించుట

13. ప్రాతఃస్మరణీయులు=తెల్లవారు జాముననే తలంపవలసిన వారు (దేవుని వంటివారు) చూపించేవారు

14. మార్గదర్శకులు = మార్గాన్ని

15. ఆరునూరైనా = ఏది ఏమయినా

16. చీల్చిచెండాడు=

17. అతిశయోక్తి = ఎక్కువగా చెప్పడం

18. ఒడుదుడుకులు = ఎత్తుపల్లాలు

VII. పర్యాయపదాలు:

1. వర్షం=సంవత్సరం, సాలు

2. భూమి= ధరిత్రి, అవని

3. దక్షత=సామర్థ్యం

4. స్మృతులు = తలంపులు, జ్ఞాపకాలు

5. ముప్పిరిగొని = చుట్టుకొని, అతిశయించి

6. సహచరులు = స్నేహితులు, అనుచరులు

1. లోకము, జగము, ప్రపంచము-

అ) జగత్తు ఆ) లోకం ఇ) స్వర్గము

2. ద్రోహము, కీడు-

అ) చెడు ఆ) కీడు ఇ) ఆపద

3. జోహారు-

అ) అంజలి, నమస్కారం ఆ) అంజలి, అంబలి ఇ) దండం, దండన

4. జనకుడు-

అ) తండ్రి ఆ) పిత ఇ) అ, ఆ

5. మిత్రుడు-

అ) నేస్తం, స్నేహితుడు ఆ) స్నేహం, స్నేహితుడు ఇ) చెలికాడు, బంధువు

6. రక్తము-

అ) నెత్తురు, రుదిరము ఆ) వర్ణము, రుదిరము ఇ) ఏవి కావు

7. తనువు, కాయము, మేను-

అ) శరీరము ఆ) శంఖము ఇ) దేహం

8. రైతులు ప్రతివర్షం పంటలను పండిస్తూ సాల్చుకొకసారి వచ్చిన ధనంతో సంవత్సరమంతా నడుపుతారు.

9. భూమిపై కాలుష్యం పెరుగుట వల్ల, ధరిత్రి మీద ఉండే జనం విలవిలలాడుతూ అవనిపై మేము జీవించలేమని అంటున్నారు.

10. ఒక వ్యక్తి దక్షతతో పనిచేస్తే, ఆ సామర్థ్యం అందరికీ తెలుస్తుంది.

సమాసాలు :

1. రెండు రాష్ట్రాలు - రెండైన రాష్ట్రాలు - ద్వీగు సమాసం

2. శక్తిసామర్థ్యాలు - శక్తియు, సామర్థ్యమును - ద్వంద్వ సమాసం

3. రెండురోజులు - రెండయిన రోజులు - ద్వీగు సమాసం

4. వజ్రవైడూర్యములు - వజ్రమూ, వైడూర్యమూ - ద్వంద్వ సమాసం

5. తల్లిబిడ్డలు - తల్లియూ బిడ్డయు - ద్వంద్వ సమాసం

6. మూడు దోషాలు - మూడైన దోషాలు - ద్వీగు సమాసం

7. పదిగంటలు - పది సంఖ్యగల గంటలు - ద్వీగు సమాసం

8. న్యాయాన్యాయాలు - న్యాయమూ, అన్యాయమూ - ద్వంద్వ సమాసం.

III. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు ఐదేసి వాక్యాల్లో జవాబు రాయండి.

1. సత్యదూరమైన విషయం అంటే ఏమిటి?

జ) సత్యదూరమైన విషయం అంటే నిజం కాని విషయం. అంటే పూర్తిగా అబద్ధము అన్నమాట. ఇతరులు లేని మాటలను ఉన్నట్లు చెబుతున్నప్పుడు వారు చెప్పినది అబద్ధం అని చెప్పడానికి 'సత్యదూరం' అనే మాటను వాడతారు.

2. బూర్గుల- పి.వి. గార్ల సంబంధం గురు శిష్య సంబంధం లాంటిది. దీన్ని సమర్థిస్తూ రాయండి.

జ. పి.వి నరసింహారావు గారు బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి దగ్గర జూనియర్ న్యాయవాదిగా శిక్షణ తీసుకునేవారు. తల్లికి తన చివరి బిడ్డ పై ఎటువంటి మమకారం ఉంటుందో అటువంటి మమకారమే డా.రామకృష్ణ రావు గారికి దీనిపై ఉండేది. రోజు పి.వి గారు ఆఫీసుకు వెళ్లి జూనియర్లకు కొరుకుడుపడని చిక్కు కేసులను ఏరుకొని చదువుతూ ఉంటే సీనియర్ గుమస్తా కు అది నచ్చేది కాదు. ఇది గమనించిన బూర్గుల పి.వి గారితో సమానస్థాయి చర్చలు ప్రారంభించారు. పి.వి గారిలో ఉన్న శక్తి సామర్థ్యాలు తనంత తానుగా గుర్తించే గుర్తించగలిగేట్లు చేయగలిగిన విశేష సామర్థ్యం బూర్గుల వారిది ఈ విధంగా వీరిద్దరి మధ్యగురు శిష్య సంబంధం అవినాభావంగా ఉందని చెప్పవచ్చు.

3. సరే అవన్నీ ఆటలో ఉండేవే గా అని బూర్గుల వారు అనే వారు కదా! ఏ సందర్భంలో ఎందుకనే వారో దానికి గల కారణాలు రాయండి.

జ. బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారి సామాజిక యాత్ర ఎప్పుడూ సాఫీగా జరగలేదు. రకరకాలైన ఒడిదుడుకులను వారు ఎదుర్కోవలసి వచ్చేది. విపత్కర పరిస్థితులు సేనా వాహినీలా చుట్టుముట్టినప్పుడు కూడా వారు చలించేవారు కాదు. మన స్థైర్యంతో స్థితప్రజ్ఞుడలా ఉండేవారు. స్నేహితులు ద్రోహం తలపెట్టినప్పుడు కాని, ప్రత్యర్థులు దూషించి నప్పుడు కానీ వారనేదల్లా ఒకటే 'సరే - అవన్నీ ఆటలో ఉండేవే గా' అని అనేవారు.

4. బూర్గుల వారిని ప్రాతఃస్మరణీయులని పి.వి నరసింహారావు గారు పేర్కొనడాన్ని సమర్థిస్తూ రాయండి.

జ. ప్రాతః స్మరణీయులంటే ఉదయం నిద్ర నుంచి లేవగానే స్మరించుకోవాల్సిన దైవ స్వరూపులు అని అర్థం. బూర్గుల రామకృష్ణ రావు గారి దగ్గర పి.వి గారు జూనియర్ న్యాయవాదిగా ఉండేవారు. రోజు ఆఫీసుకు వెళ్లి జూనియర్లకు కొరుకుడుపడని పైళ్ళని తీసి చదువుతూ ఉంటే సీనియర్ గుమస్తాకు ఇది నచ్చేది కాదు. ఇది గమనించిన బూర్గుల వారు నేరుగా పి.వి గారితో కొన్ని కేసుల గురించి చర్చించడం మొదలు పెట్టారు. పి.వి గారి లో గల శక్తి సామర్థ్యాలు తనంత తాను తెలుసుకోగలిగే ఆత్మవిశ్వాసాన్ని బూర్గుల వారి కలిగించారు. అదే వారి జీవితానికి శ్రీరామరక్ష అయింది. అందుకే పి.వి నరసింహారావు గారు రామకృష్ణారావుగారిని ప్రాతః స్మరణీయులు అని అంటారు.

IV. ఈ ప్రశ్నకు ఆలోచించి ఐదేసి వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.

1. బూర్గుల వ్యక్తిత్వంలో ని మహోన్నత లక్షణాల గురించి వ్రాయండి

జ. బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారు మహోన్నత వ్యక్తిత్వం కలవారు. అవసరం అయినప్పుడు గంభీరముగా ఉండేవారు. అవసరం తీరాక స్వస్వరూపములో ఇమిడి పోయేవారు న్యాయవాదిగా బూర్గుల తన అనన్య వాదనా పటిమతో ప్రత్యర్థులకు ఎదురొడ్డి నిలిచే వారు. జూనియర్లను ప్రోత్సహించి వారిలో ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పెంపొందించే వారు. ఇటువంటి విశిష్ట వ్యక్తిత్వం కలిగిన బూర్గుల ప్రాతఃస్మరణీయులు.

కొలుదారీ చట్టాన్ని తయారుచేసి జాగీరుదారీ పద్ధతిని రద్దు చేశారు. రామకృష్ణ రావు గారు ఏ నిర్ణయం తీసుకున్నా దానికి అన్నివిధాలైన జాగ్రత్తలతోను, మంచి వ్యవహార దక్షత తోను తీసుకునేవారు. బూర్గుల వారు అతి నిరాడంబరంగా మతాతీత స్థితిని పాటించేవారు. వారి విశాల వ్యక్తిత్వానికి ఇది ఒక ఉదాహరణ మాత్రమే. ఈయన మంచి పార్లమెంటేరియన్ బహుముఖ ప్రజ్ఞావంతులు, స్థితప్రజ్ఞులు. సాహితీ జగత్తుకు చెందిన బూర్గుల రామకృష్ణారావు గారిని పరిపూర్ణ పురుషులు అనవచ్చు.

